

„Danstereu“, et halvgentlig Ryheds- og Oplysningsblad for det dansk Folk i Amerika.

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Neb.

Danstereu“ udsender hver Tirsdag og Fredag Pris pr. Kvarter.

De forenede Stater \$1.50. Udblandet \$2.00 Bladet udsendes i Forskud.

Bestilling, Betaling, Adressforandring og andet angaaende Bladet adresseres: DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Neb.

Redaktør: A. M. Andersen. Alle Bidrag til „Danstereu“'s Indhold: Afhandlinger, Korrespondancer og Artikler af enhver Art, bedes adresseret: A. M. Andersen, Blair, Neb.

Entered at Blair Postoffice as second class matter.

Advertising Rates made known upon application.

3 Tilfælde af Uregelmæssigheder ved Robbafælden behes man flage til det stedlige Postbureau. Skulde det ikke hjælpe, behes man henvende sig til „Danstereu“'s Kontor.

Naar Leserne henvender sig til Folk, der overlever i Bladet, enten for at føde hos dem eller for at få Oplysning om det overlevede, behes de altid omtale, at de saa Avertissementet i dette Blad. Det vil være til gen. Nøig Nytte.

Luther rejste til Rom, og der lærte han dens rette Karakter at kende. Mr. Noojeveldt, bemærker, The Luth., har formodentlig opdaget, at den Mand, som Luther kæmpede imod, endnu heriser i Vatikanet.

Den danske Kirke's Aarsmøde er bestemt til at holdes i Ludington, Mich., den 8. Juni og efterfølgende Dage. — Blandt andre Forslag til dette Aarsmøde henstiller 9. Kred, at Samfundet i det kommende Aar sørges for, at der bliver udendt en Præst til at bo i Spokane og en i Seattle, Wash., og at der ydes hver af disse Missioner en aarlig Støtte af \$400.

Vort Kirkesamfund, Den forenede danske evangelisk-lutheriske Kirke i Amerika, holder sit Aarsmøde, vil Gud, i Emaus Menighed, Racine, Wis., i Dagen fra 1. til 7. Juni. Blandt Forhandlingspunkter for Aarsmødet skal vi nævne et Forslag fra Menigheden i Menah, Wis., om at forandre Aarsmødet til et „Samfundsmøde“, som holdes hvert 3. Aar og saa Afvikling af Gældten pag bore Skoler.

„St. Paul Pioneer Press“ siger om Authors Salme: „Vor Gud har er saa fast en Borg“, at den grek Guvernør Eberhart saaledes, da den en Gang i hans unge Dage blev fundet af 300 Stemmer i Gustav Adolph College, at den forandrede hans Livsbane; han besluttede at faa ud af Skolen alt, hvad han kunde og at leve for de højeste. I denne Salme fandtes det, der gjorde ham til Guvernør i mindre end 20 Aar.

Fra et andet Synspunkt.

„Danstereu“'s Spalter er altid aabne for fri Drøftelse (inden for Samfundets Grænser) af Dagens Spørgsmaal — saaledes ogsaa for Drøftelse af Spørgsmaalet om Maadehold eller Afhold.

Men naturligvis forbeholder vi os ogsaa Ret til baade at have og udtale vor Mening om samme Spørgsmaal, som andre skriver om.

„Danstereu“'s Lesere har nu set, hvorledes vor Ven John Larsen betragter Forholdet imellem Maadehold og Afhold og Arbejdet for Afhold.

Hans Standpunkt kan i Korthed udtrykkes saaledes: Maadehold for alle, som kan holde Maade, og Afhold for dem, som ikke kan holde Maade.

Det var jo godt nok, hvis — ja netop hvis man kunde faa det virkeliggjort, gennemført i Rivet, saa de, der ikke kan holde Maade, blev afholdende.

Men her staar vi netop over for en Anude, som er værre end den gordiske, som Alexander huggede over. Aarhundredes Opfindsomhed har ikke formaaet hverken at løse eller overhugge denne Anude.

J. Q. drøfter Spørgsmaalet fra

et kristeligt Synspunkt, og vi kan tilstemme det meste af, hvad han skriver. Men der maa tages lang mere med i Betragtning. Sagen maa ses vaerientig fra et andet Synspunkt.

Naade vi blot med Kristne at gøre, saa var Prohibition eller Forbud overflødig. Thi Kristentroen har endnu Kraft til at overvinde Vorden — ogsaa „Druffenskabsløsten“.

Men saa de mange, der stiller sig uden for Kristendommens Paavirkning? Hvad med dem?

Var det ikke for deres Skyld, saa kunde vi nedlægge Arbejdet for Afhold naar som helst.

Men det Spørgsmaal, vi her har med at gøre, er ikke vaerientig et kristeligt eller kristeligt Spørgsmaal; det er et borgerligt Spørgsmaal, et Samfundspørgsmaal.

Og som Kristne er vi ogsaa Medlemmer af Borgerforsamlingen, og det er vor Pligt, faerlig da i et Land med iri Forfatning og Folketstyre, at deltage i Arbejdet for det almindelige Menneffe-Samfund's Vel.

Borgerforsamlingen kunde ikke, selv om det havde kristne Mænd til at staa for Styret, paatvinge nogen Kristendommen. Men skal det saa være ligegyldigt, og tør Kristne være ligegyldige, for Samfundsmoralen?

Og det Spørgsmaal gaelder ikke alene Ikke-Kristne, det vedkommer i fremragende Grad ogsaa vore Venner, som vokser op i Samfundet og modtager Indtryk af den raadende Samfundsmoral.

Mr. J. Q. synes at mene, at vi ikke skal rydde Kristelsen af Vejen. Der er dog nærmere Spørgsmaal om at stille Kristelsen af Vejen. Thi ved at bevise Saloon, stiller Samfundet Kristelse i Vejen for de Ivaage.

Hvorledes er det muligt for den, der beder Vennen, som Jesus har lært sine Disciple at bede: „Led os ikke ind i Fristelse!“ at stille Kristelse til Fald i Vejen for andre? Der er en anden Side ved Sagen, som vi faerlig maa drøge frem.

Forholdene paa Kristi Tid og saa nu er meget forskellige. Bibelen bærer ikke Spor — eller i hvert Fald kun meget Ivaage Spor — af, at man den Gang brugte anden Slags stærk Drik end Vin.

Fabrikationen af de kunstige Nussdrifke som Brændevin, Whisky og bagerisk El hører en senere Tid til.

Og saa Spekulationen med disse Drikkevarer. Det er jo ligesom en Levevej at fordrøve andre ved at faa dem til at drikke saa meget som muligt.

Bibelen raaber Ve over dem, som blande stærk Drik (Ei. 5, 14, 22). Men det ikke passer paa Mbruggerne, Distillatorer og Saloonvaerter!

Spørgsmaalet er i Grunden slet ikke om Andelsen eller Brugten, men om Misbrugen. Som vi ikreo forleden, tænker vi slet ikke paa at foreskrive nogen Spisejæddel.

Men hvorledes skal Misbrugen forhindres, saa længe Kristelsen stilles ligesom den Ivaage Vine, Snaaren for hans Fod?

Vi ved nok, at der er mange — maalkke fortrinnsvis Amerikanere — som tager fanatisk paa denne Sag, som fordsommer en maadeholden Andelse. Man har jo saa galt set amerikanske Kristne, som ikke vil bruge Vin i Nadveren!

Men saadan Udvekselse forandrer ikke Sagen. Der er Afholdsforsoringer, som f. Eks. „Blaa Kors“ i Danmark, som ser bibelsk paa Sagen, men som lige fuldt og lige stærkt arbejder for Afholdsløsten.

De forlanger gerne det, de i og for sig har Frihed og Ret til at nyde, for deres Ivaage Medlemmers Skyld.

Og som vi, og mange andre med os, saa ofte har paapeget: Brugten af stærk Drik er jo til ingen Verdens Nytte. Og Trafikken er ikke alene ingen Nytte til. Den er til uhyre stor Skade for Dranckeren, for hans Familie og for Samfundsmoralen.

Guds Ord kalder lige saa vel Druffenskab som f. Eks. Lyveri og Bedrageri Synd.

Samfundet laeder ikke sidstævnte Synder gaa uhindret i Svang, hvor for skal det saa ikke ogsaa søge at sætte Stranker for Druffenskab?

Kristentroen giver ogsaa Kraft til at kæmpe imod Kristelsen til at ville tillegne sig fremmed Guds. Men

Samfundet nødes til at tage Forholdsregler over for dem, som ikke laeder sig paavirke af Kristendommen.

Hvorfor ikke lige saa godt over for dem, der ødelægger sig selv og bringer andre i Glendighed ved Druffenskab.

„Naa jeg ikke holde Drongen fra Saloonen, saa vil jeg tage Saloonen fra ham“, lød det en Gang i Vinter i en „Recitation“ paa Dana College. Det er praktisk. Og alle kan være tjent med det.

Bolgeblink.

Hvis du hjemme har haft Anledning til at høre den lille Jugl, Nattegalen, Læser, da vil dette Navn sikkert række sig, skonne Minder i dit Sind. Thi jeg vil antage, at endog det mest umærskte Menneffe maa bevæges af saadan Sang.

Gennem Kartusinder har Digterne i den gamle Nattegalen (Navnet er af Angelsaksisk „Nihtegale“ — det er: Nattevinger), og gennem Kartusinder har den Junget for — nej, ikke for Digterne, men for sin egen lille Maae og for det store Forventningshaab, der fandt sin Opholdelse, naar de fem, selsamma dunede Tingester fik sig piffet ud af deres olivenbrune Eggelk. Da standede Sangen, den høje, gripende, vemodfulde, usigelig dejlige, rørende Sang.

Saa henrivende en Stemme, saa simpel en Klædning har den lille Jugl. Han og Hun har vaerientig samme Nulser, rødbrun foroven, dunkel graa-hvid underne. Juglen er godt saa stor som Graaspurven, med samme forholdsvis Lange af Binger og Hale, dog lidt slankere af Figur, hvad den ovalformede Hale hidrager til.

Til Danmark og England ankommer den gerne omkring Midten af April — fra sit Vinterkvarter under mildere Himmelegne. Hannen kommer løbende et Par Ugers Tid forud for Hunnen. Og det er i disse Dage, at Fuglefangerne udstiller deres Fælde og Ret og Rimpinde, idet Juglen før Rarringen meget inart finder sig til rette og tilfreds i Fangenskab. Fanges den derimod efter at have fundet sin Maae, da sidder den og hænger med Sodebet, vil slet ikke lade sig troste eller tage Raring til sig — og inart sørges den sig tilføde.

Heden indrettes som oftest paa Jorden, eller i hvert Fald meget lavt, naar den findes i Uffads. Den bygges af Græsstraa, tørre Blade, Rodtræerle og lignende Materialer og er kun løseligt vaeret.

Den didunderlige Sang begynder gerne, saa snart Mærket er indtraadt, og varer ved til Morgengry, med forte Afbrudelser.

Gen af Livets mange Gaader er Nattegalens Sang. Hvorfor har dette lille, besjærede Vryl disse i saa dybe, hjertegrebne Stemninger modulerede Toner, denne elementære, oprindelige Naturmusik?

Findes der mon et Menneffe paa Jordens ganske Rund, som kan lytte til „Hilomelas“'s yndige Triller, lange, bærende Strofer, inderlig blomstrende og lidenskabelig henrykte Sang uden at røres derved?

Men besjærede nok, sentimentalt af Gemnt er Fuglen ingenlunde: den kan sjaas som nogen Irlænder „Kont den dog aldrig endnu har været fundet i Irland“, naar Taleren er om at betri sit eget Kvarter fra paatrængende Naboer. Da er den meget langt fra at være tabt af en Vagervogn.

En tysk Værd, Karl Gustav Carus (1789—1869), grupperede Jordens Befolkning saaledes: 1. Natmenneffe, 2. Dagmenneffe, 3. Nattlige og 4. Vestlige Dæmringsmenneffe. Hvor megen Værdi denne Inddeling efter Verdenshjørnerne har i Antropologien, kan jeg ikke meddele.

Men det staar mig, at i den aandelige Være om Menneffet kan en saadan Gruppering vist udmærket anvendes. Du agers da selv, Læser, til hvilken Klasse du hører! Sønne Lante: at være et Dagmenneffe! Men paa den anden Side: stakfels Sjæle, som vandrer om i Mærket, Natten, Dæmringen!

Der var engang en Gaardmand i Danmark, som stod i Begreb med

for stiede at luffe sine Ejne i denne Tilværelse. Indtil det sidste blev han den Befælselse tro, som han gennem et langt Liv havde været beherstet af. Til det sidste, saa længe han kunde bevæge Læberne, saa længe, vi kunde fortaale hans Ord, var det Djævelen, Satan, alle onde Mander, han paakaldte.

En Datter udtalte nogle Dage efter Begravelsen: „Jeg er nu siffer paa, at Far har haft Ilye Ejebliffke paa det sidste — — man ser dog med Nøveren paa Koriet.....“ (her brast hun ud i heftig Gulsten).

Men! Hvad er det nu egentlig, man ser med Nøveren paa Koriet? Utvivlsomt havde han „Ilye Ejebliffke“ paa det sidste. Derom kan dog vel ingen bibeltroende rejse Spørgsmaal. — Nej! Men for ham betød det i Sandhed Ilye deri, at han ved fuld Bevidsthed erkendte sin egen virkelige Tilstand, legemligt og aandeligt, og at han derpaa af bævende Sjæl kunde sige: „Herre! taenk paa mig, naar du kommer i dit Nige!“

Nedfattelse.

Da flere har skrevet til mig om at gøre noget for at fiske Nedfattelse paa Banerne til Aarsmødet i Racine, vil jeg her ved meddele Resultatet.

Jeg skrev til Mr. E. C. Macleod, Chairman Gen'l. Ass. Association, derom og fik følgende Svar fra ham.

„Rev. A. S. Nielsen, Sec'y U. D. Ev. Luth. Church in America.

Dear Sir:—

Replying to your favor of March 11th regarding the question of reduced fares: Beg to advise that under our rules we are not in a position to arrange for special fares for any occasion unless we have a reasonable assurance of an attendance of 1,000 or more persons who will travel by rail from points from which the local one-way fare to the place of meeting is \$1.00 or more. If you find that you can reasonably expect such an attendance and will advise us to that effect, shall be pleased to give the matter further consideration; otherwise, regret to say that we are unable to arrange for reduction for your meeting.“

Jeg har saa skrevet til North Western General-Agent og spurgt, om der ikke paa denne Bane kunde gives Nedfattelse. Han henviste mig til Mr. E. C. Macleod og jendte mig en Blank, som jeg skulde udfylde. Den enkelte Bane kan jo intet gøre i den Senjeende uden i Forbindelse med Western Passenger Association. Jeg skrev igen til Mr. Macleod og jendte ham Blanken udfyldt. Hans Svar følger:

We are not in a position to arrange for reduction for your convention except on the conditions outlined in our letter of March 24th, and as we understand that the attendance by rail at Racine will only amount to about four hundred, we regret that special fares cannot be announced for this occasion.

Altsaa ingen Nedfattelse.

Man oplyser, at andre faar Nedfattelse. De maa jo saa være mere talrige end vi, eller de kommer ind under andre Regler. Det gaar jo altid ud over de Imaa. Vi maa saa helst tage vor Medicin uden at kny. De, der har bestemt sig til at rejse til Aarsmøde, har jo allerede beregnet Omkostningerne efter 2 Cents Milen, saa denne lille Oplysning holder ingen hjemme.

Med Haab om at se eder ved Aarsmødet i Racine 1. til 7. Juni er jeg eders forbundne

A. S. Nielsen, Sec.

Chicago, Ill.

I Søndags konfirmeredes 13 unge i Ebenezer Kirke, der for Anledningen var pyntet med Grønt og Palmer. En stor Forsamling havde indfundet sig for at overvære den højtidelige Handling.

— Ebenezer Ungdomsforening vil holde en Fests for Konfirmanterne, og de vil blive indbudt til at indmelde sig i Foreningen.

— Den kristelige Afholdsforening „Blaa Kors“ har engageret en Del Talere til at holde Foredrag i Foreningerne, der har sine Møder i Kir-

kens Krypt. Den første paa Listen er Pastor Nielsen, Golgatha Menighed, Chicago Sydside, Pastor Mengers fra Gethemans Menighed og mulig Pastor Harrisville, Præst ved den evangelisk-lutheriske Kirke ved Humboldt Park. — Foreningens Formand er Missionær N. O. Jensen, Kasserer Mr. Schultz, Sekretær Julius Peterien, Vicesekretær Chr. Lundsberg.

— Siloams danske luth. Menighed har købt 2 Byggegrunde til en ny Kirke paa 43. Court og Cortland Str. og agter med det første at paabegynde Bygningen af deres nye Kirke.

Menigheden synes at have god Fremgang paa det nye Virkefelt, der siffer ogsaa har en god Fremtid for sig, da mange flytter til Ufkanten af Byen netop til den Side.

De forskellige Menigheder af den dansk-luth. forenede Kirke har haft større Ungdomsmøder fælles for de forskellige Menigheder. Et saadant holdtes forleden Søndag i Gethemans Kirke, og var vel besøgt trods det daarlige Vejr den Dag. Pastor Jensen fra Waupaca, Wis., talte ved Eftermiddagsmødet over Ap. Gern. 17. Kapitel, som følger:

Paulus var i Athen. Byen var mærkelig paa den Tid, den var Videnkabens Sæde og tillige Gedenkabets Centrum. Her boede Solon, som gav de udmærkede Love, hvoraf vi nyde godt den Dag i Dag. Her var Pythagoras ved Universitetet, han havde et Hjerte, der slog for Ret og Sandhed. Bevidsthed, Samvittighed, Anbar, siger Pythagoras har Virkning. Han stiller 3 Spørgsmaal: Hvad har du gjort til i Dag? Hvad gør du i Dag? Hvordan kan gøres godt, hvad er gjort forkert?

Pythagoras siger, det er større at give, end at tage, giv Viddom og Godhed, og du behøves ikke Maal. Vi beder dig, lad Jesus være din Frelser, og du taber intet derved.

Her boede ogsaa Sokrates og Plato. Sokrates sagde, at Pythagoras havde vaft Folket til Anbar. Her havde Videnkaben stor Magt paa den Tid, dog taler Paulus imod det. Der er Grænse for Videnkaben siger Paulus; han taler om Jesus, der stode for alle, han er den største, den stærkeste og den bedste.

Da Paulus gik rundt i Templet, saa han et Alter, hooppaa der stod „For en ukendt Gud“. Sam kender I ikke, sagde han, men vi kender ham. Sokrates, Verdens største Videnkabsmænd maatte dø, fordi han ikke kunde tro paa de mange Guder. Man byggede saa, da man var tvivlraadig overfor Sokrates' Tale om en ukendt Gud, et Alter og skrev derpaa „For en ukendt Gud“.

Hvem er Gud? Hvem er Menneffet? Hvad er Menneffets Maal?

I Athen lød det Zeus er Gud, Mars er Gud, i vore Dage, Pengeguden er Gud, nogle sige: Stæknheden er Gud. Men dette er ikke sandt. Der er en personlig Gud, der har al Magt i Himmelen og paa Jorden, han vil i personlig Forhold til Menneffet, han kan give dig alt, han er Gud, og den, som ikke kommer til at staa i personlig Forhold til den Gud, ham venter Død. Dom og Fortællelse. Det er ikke det, som det gaelder, hvor langt du er kommen, hvor flog du er, men slet det Lyk. Gud har givet dig.

Athenierne var omhyggelig med deres Guds Dyrelse, alt var viet Guderne, Sang og Musik, ja endog de olympiske Lege var helliget Guderne.

Hvordan er det med os og vor Gud, er han i det hele? Lad os gøre alt for Gud og lade hans Mand gennemtrænge os, det er saadanne Hjertes og Hjem, vi trænger til, der er gennemtrængt af Gud. Gud har skabt alt, skabt alle og givet os alt. Plato siger Materien er evig. Paulus siger, Gud skabte alt.

Hvem er Menneffet? Nogle siger, vi er Dyr, Videnkaben har stadfæstet det; vi er Menneffe, skabt af Gud, han giver alle Liv og Ande og alle Ting, i Gud leve, røres og ere vi, hele Universet er i Guds Haand, han er alt over, vil finde Vej for dig.

John Banamacher var en Kristne, som ganske ung og blev gjort Nar ad derfor, han vedblev dog dermed og er Verdens første „Dry Goodsman“.

det saa, at Jesus blev født i Betlehem, uagtet hans Forældre boede langt derfra. Alt staa i Guds Hænder Gaand, hvad han vil, det gør hans Mand, af Guds Naade til Guds Være, evig glade vi skal være.

Derfor gaelder det om, at du faar laagt: Du er Gud og skal være min Gud, saa skal Gud veligne dig, saa fremmed Guds Nige, naar, han faar Lov at raade i alt.

Serksomt.—Indbyrdes Forhold. Vi er Guds Slægt i Himmelen, vi er skabt i Guds Billede, hvad er Guds Billede? Underligger vi disse jordiske Riger: Mineralriget, Planteriget, Dyreriget og Mennefferiget, da finder vi aldrig nogen Ændring fra det ene Nige til det andet til at opbygge jamme. Mineraler kan ikke blive Planter, Planter bliver ikke Dyr, lige saa lidt som Dyr kan blive til Menneffe.

Verden er skabt ved Guds Ord, men vi er hans Ande, vi lever evigt. Manden er evig, hvis ikke frelst, evig fortabt. Guds Billede er Gud, Gud er Kærlighed, Guds Billede er Kærlighed. For du dette Billede, eller Verden i dig, Kærligheden skal være alt i dig, du fik den i din Daab.

Vi er alle et Blod fra Adam af, vi maa elske, tjene tilgive og arbejde for hvorandre. Jesus døde for alle, at vi skulde blive aandelige-lystende.

Hvad er Maalet? Samvittigheden giver ikke No, den kan være svækket, Guds Ord driver til Befædelse, til at aflyt Lagn og Bedrag til at sky alt ondt. Omvendelse er ikke, at man aflægges en eller anden Last. Det er en Forandring af Livet fra Verden til Jesus, det gamle er forbigaent, alt er bleven nyt.

Saa er det Opitandelsen, Paulus siger I skal opstaa, vi skal alle opstaa og mødes. Krop og Mand skal forenes, Gud vil opvække os. Derfor blev en Kristen. Det er vor Gud, det er vor Maal.

— Søndag Aften bliver der Sangfest i Ebenezer.

— Vejret holder sig fremdeles koldt her, omend Solkin er indtraadt de sidste Dage, er Vinden dog temmelig kold. Det kolde Vejr og Frost, vi har haft, har faaet mange Træer til at se misfelig forfrosjen ud. Vædrene er bleven visse og mørke og falder af mange Steder.

— Regn, Sne og Kulde har for en Tid sinitet Bygningsarbejdet, men nu er det atter i fuld Gang. Der bygges en umaaeligg Maskine Suite i Byen i Aar lige saavel som i Jor.

— Som Følge af det ustabige Vejr har der været megen Sygdom i Byen i den sidste Tid, ligesom ogsaa Dødsprocenten har været høj.

— En Del Standinaver er ankommet til Byen nu i Foraaret.

„Old Queensbury“.

En Gourmand fra 18. Aarhundrede.

British Medical Journal“ meddeler følgende om, hvorledes den fjerde Hertug af Queensbury i sidste Halvdel af det 18. Aarhundrede tilbragte sin Dag.

N. 7 om Morgenen tog „Old O.“ et varmt Bad i Melk parumeret med Mandelpulver, I Badet indtog han Morgenkaffe med Rager, og derpaa gik han atter til Sengs.

N. 9 stod han op og spiste sin første Frokost, bestaaende af cafe au lait og 6 blodfugte Eg.

N. 11 fik han jerveret 2 varme Geleretter med Tvebaffer.

N. 1 spiste han Kalkbetelet a la Maintenon.

N. 3 atter Gelo og Eg.

N. 5 en Kop Chokolade med Tvebaffer.

N. 7½ spiste Hertugen sin egentlige Middag bestaaende af stærkt krydrede Retter, hvortil han drak rigelig med Rødvin og Madeira.

N. 10 drak han The og Kaffe med varm Smørlage.

N. 12 spiste han til Aften: en stejt Kulling med Citronpund.

N. 1 gik han til Sengs, men præcis.

N. 3 vækkede Skoffen ham og jerberede ham en varm Kalkbetelet med krydderterbaffer, hvortil han drak et Glas Vin og lidt Vand, hooppaa han sov uafbrudt til N. 7.

Det mærkeligste er, at Hertugen ikke desto mindre blev 86 Aar gammel, inden han døde. Han maa have haft et godt Hælbred.